

1. Правно състояние и дейност на дружеството

1.1. Учредяване и регистрация

„Специализирани Бизнес Системи“ АД е акционерно дружество, учредено с решение от 15.07.1998г. на акционерите учредители. Вписано в търговския регистър на Софийски градски съд с решение № 1 от 16.12.1998 год., по фирмено дело № 15526/1998 г. „Специализирани Бизнес Системи“ АД е публично дружество по смисъла на ЗППЦК.

1.2. Седалище и адрес на управление:

Република България
Гр. София, Район Подуяне
Ул. „Бесарабия“ № 24

1.3. Управление

„Специализирани Бизнес системи“ АД е едностепенна система на управление. Органи на управление са Общотото събрание на акционерите и съвет на директорите. Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор Кирил Николов Желязков.

1.4. Капитал

Към 31.12.2008 година регистрираният основен капитал на дружеството е в размер на 5 000 000 лв., разпределени в 1 000 000 броя безналични поименни акции всяка с номинална стойност 5,00 лв.

1.5. Предмет на дейност

Внос, износ, производство, бартерни, ресекспортни, обмен и други външнотърговски сделки с информационна комуникационна техника и технологии, офис автоматизация и оборудване, прибори и резервни части, както и вътрешни доставки, продажби, наем, лизинг, сервиз, обучение, извършване на вътрешни и международни превози с лек и товарен транспорт, спедиторски услуги, строителна и приемаческа дейност, както и всяка друга стопанска дейност, незабранена със закон.

През отчетния период основната дейност на „Специализирани Бизнес Системи“ АД включва:

Внос и износ, дистрибуция и сервизиране на РС компоненти и системи;

Доставка, инсталация и сервизиране на компютърна техника и офис автоматизация;

Системна интеграция – изграждане на цялостни решения за информационни системи, персонални компютри, сървъри, базов и приложен софтуер;

Доставка на консумативи за компютърна и офис техника.

Наред с марковата техника дружеството предлага на клиентите си компютърни системи, асемблиирани в България под запазената търговска марка „SBS“. Предлаганите от дружеството търговски марки, за продукти „SBS“ и за услуги „City LAN“ са регистрирани в Патентното ведомство на Република България.

През май 2001 година дружеството получава и до настоящия момент успешно защитава

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ НА „СПЕЦИАЛИЗИРАНИ БИЗНЕС СИСТЕМИ“ АД
гр. София, ул. Беневрийн 24
за годината, приключваща на 31 декември 2008 г.

Всички суми са в хиляди български лева, освен къде не е посочено друго.

сертификат за въведена система за управление на качеството EN ISO 9001-2000 от немската Daza Cert.

1.6. Данни за персонала:

Към 31 декември 2008 г. броят на служителите на Специализирани Бизнес Системи АД е 42 души, разпределен в следните обекти:

Обекти	Брой служители
СОФИЯ ЦЕНТРАЛЕН ОФИС	34
СОФИЯ БИЗНЕС ПАРК	2
ОФИС БУРГАС	1
ОФИС ПЛОВДИВ	2
ОФИС РУСЕ	2
ОФИС СТАРА ЗАГОРА	1
Общ брой служители	42

2. База за изготвяне на финансов отчет

2.1 Общи положения

Дружеството организира и осъществява текущото си счетоводно отчитане и изготвяне на финансовите си отчети в съответствие с изискванията на българското счетоводно, търговско и данъчно законодателство.

От 2007 г. дружеството е приело за първи път Международните счетоводни стандарти като първична счетоводна база.

Финансовият отчет на Специализирани Бизнес Системи АД за 2008 г. е изготовен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2008 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са уместни за неговата дейност. От вземането на новите или ревизирани стандарти не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството, освен във въвеждането на нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до промени в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти. Такива са МСФО 7 *Финансови инструменти: Оповестяване* (в сила за годишни периоди, започващи от 01.01.2007 г.) и съответстващите изменения в МСС 1 *Представяне на финансовите отчети - Оповестявания на капитала* (в сила за годишни периоди, започващи от 01.01.2007 г.) и КРМСФО 10 *Междинни финансови отчети и отчитане на обезценка* (в сила за години периоди, започващи от 01.01.2007).

Към датата на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила:

МСФО 8 *Оперативни сегменти* (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.);

МСС 23 (променен) *Разходи по заеми* (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.);

КРМСФО 11 *Операции с групови и обратно изкупени акции*;

КРМСФО 1 *Представяне на финансови отчети* (в сила от 01.01.2009 г.) и изменението във всички останали МСС, произтичащи от МСС 1.

МСФО 8, промените в МСС 23 и тълкуванията не са адаптирани за по-ранно приложение от дружеството. Ръководството на дружеството предвижда, че промените в посочените стандарти и тълкувания не биха имали съществен ефект в бъдеще върху неговите финансови отчети освен евентуално разширяване на оповестяванията.

Финансовият отчет за 2008 г. е изготовен при спазване на принципа на историческата цена на база на предположението за действащо предприятие и в съответствие с изискванията на принципите за текущо начисляване, предимство на съдържанието пред формата, предпазливост и съпоставимост на приходите и разходите.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев който приема като негова

отчетна валута за представяне. Данините в отчета и приложението към него са представени в хиляди лева.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени.

Финансовия отчет на дружеството за 2008 г. е одобрен от Съвета на Директорите на Специализирани Бизнес Системи АД със протокол от 24.03.2009 г.

2.2. Консолидиран финансов отчет

За финансовата 2008 г., така и за 2007 г., се изготвя консолидиран финансов отчет на СБС АД. Консолидираният финансов отчет включва дъщерните предприятия;

Агронвест Тунджа АД, СБС Монтана ООД, Екопласт България ЕООД, БЛК ЕООД, Булстар 2000 ООД, Комнет Варна ООД

2.3. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.4. Инфлационно преизчисление на отчетните показатели

За 2008 и 2007 не са извършвани инфлационни преизчисления на отчитаните показатели на дружеството, тъй като липсва хиперинфлационна стопанска среда.

2.5. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев. От 01.07.1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1:DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към

момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в баланса, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

3. Значими счетоводни политики

3.1. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи, произтичащи от тяхната собственост преминават в купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и работи.

Нетните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в отчета за доходите, когато възникват, като се представят нетно към "други доходи/загуби от дейността".

3.2. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и сълоставимост.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се състоят от лихвени разходи, вкл. банкови такси и други преки разходи по кредити, финансов лизинг и банкови гаранции.

3.3. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени във финансовия отчет по историческа стойност или преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Преоценената (до справедлива) стойност на сградите и земите определена чрез компетентна комисия от лицензиирани оценители. Новозакупените след тази дата активи са представени по цена на придобиване (себестойност).

Първоначално оценяване

При първоначалното им придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се третират като текущ разход в момента на придобиването им.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Последващо оценяване

Считано от 01.01.2006г. избрания от дружеството подход за последваща балансова оценка на земите и сградите е моделът на преоценената стойност по МСС 16 - преоценена стойност, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Преоценка на тези ДМА се извършва на период от 5 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено, преоценката може да се извърши на по-кратки периоди.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално оставяне и е както следва:

Годишните амортизационни норми на основните групи активи, използвани през 2008 г. и 2007 г. са както следва:

Група активи	Годишен амортизационен %	
	2008 г.	2007 г.
Сгради	3	3
Компютърна техника	30-50	30-50
Машини и Оборудване	15-30	15-30
Транспортни средства	25	25
Стопански инвентар	15-20	15-20

Определеният срок на годност на дълготрайните активи се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на произвеждането на активите, същият се коригира перспективно.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата им стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи с по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за доходите, освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер, и надвишението се включва като разход в отчета за доходите.

3.4. Нематериални активи

Част от нематериалните активи (НДА) са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени лицензи за ползване на програмни продукти и други Дълготрайни нематериални активи.

От 2006г. за дълготрайните нематериалини активи – търговските марки възприетият подход за последваща балансова оценка е модела на преоценената стойност по МСС 16.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвиши възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за доходите.

Дружеството използва линейния метод за амортизация на ДНМА годишните амортизационни норми са както следва;

- за търговски марки 5,65 %
- за програмните продукти 15 %
- за други нематериални активи 21,63%

3.5. Нетекущи активи, държани за продажба

Нетекущи активи се класифицират като държани за продажба, ако тяхната балансова стойност ще бъде възстановена чрез продажба, а не чрез продължаваша употреба в дейността на дружеството. Това условие се приема, че е налице, само когато продажбата е с висока степен на сигурност и активът е наличен за незабавна продажба в неговото настоящо състояние. Също така ръководството е ангажирано със сделка за продажба, която се очаква да бъде изпълнена в рамките на една година от датата на класифициране на актива в тази група.

Нетекущи активи, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от балансовата стойност и справедливата стойност, намалена с разходите по продажбата.

От датата на класифицирането на даден актив в тази група се спира неговата амортизация.

3.6. Инвестициите, в дъщерни предприятия

Дългосрочните инвестиции представляващи акции идлове в дъщерни дружества се представят във финансовия отчет по себестойност, намалена със загубите от обезценки тъй като те не се търгуват на фондови борси. Това обстоятелство не дава възможност да се осигуряват котировки на рпазарни цени на активен падар, които да изразяват достатъчно достоверно справедливата стойност на тези акции. Също така бъдещото функциониране на тези дружества е свързано с определени несигурности, зада меже да се направят достатъчно разумни и обосновани дългосрочни предположения за изчисляването на справедливата им стойност. Притежаваните от дружеството дългосрочни инвестиции към всяка дата на баланса към 31.12.2008г. такава обзценка не е направена тъй като неса налице условия за това.

3.7. Инвестиции на разположение и за продажба

Притежаваните от дружеството инвестиции представляващи дялове в други дружества (малцинствено участие) са оценени и представени по себестойност. Притежаваните от дружеството инвестиции към всяка дата на баланса към 31.12.2008г. такава обзценка не е направена тъй като неса налице условия за това.

3.8. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетна реализуема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

сировини, материали и стоки в готов вид - всички доставни разходи, които включват покупна цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите в готов за тяхното използване вид;

готова продукция и незавършено производство - преките разходи на материали и труд и

приспадаща се част от производствените непреки разходи при нормално използван капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

Включването на постоянните общопроизводствени разходи в себестойността на произвежданата продукция се извършва на базата на нормалния капацитет на производствените мощности. Избраната от дружеството база за разпределението им е в зависимост от обема на производството.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на среднопрестеглената цена (себестойност) или конкретна себестойност на поръчка.

Нетната реализуема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за продажба

3.9. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбирами суми. Приблизителната оценка за загуба от съмнителни и несъбирами вземания се прави, когато за събирамостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност. Несъбирамите вземания се изписват, когато се установят правните основания за това, или когато дадено търговско вземане се прецени като напълно несъбирамо. Изписането става за сметка на формирания коректив, ако има формиран такъв. Или като разход на дружеството

3.10. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е по-малък от 3 месеца (6 месеца).

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с кредити за оборотен капитал се включват в оперативна дейност;
- трайно блокираните парични средства (за обезпечения по банкови гаранции, по съдебни производства и др.) се представят на лицевата страна на баланса като част от паричните средства и еквиваленти, но не се включват като част от тях при изготвянето на отчета за паричните потоци.
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се посочва като "други постъпления (плащания)", нетно към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

3.11. Дългосрочни търговски задължения

Дългосрочните търговски задължения се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, която е стойността на оригиналните фактури, по които те са възникнали, а последващо - по амортизируема стойност, определена по метода на ефективната лихва, освен за просрочени, предоговаряни и под условие за предсрочно изплащане.

3.12. Задължения към доставчици и други задължения

Задълженията към доставчици и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (себестойност), която се приема за справедливата стойност на сделката, която ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

Когато задълженията към доставчици са разсрочени извън нормалните кредитни срокове, те се отчитат по сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен мaturитет и предназначение, а разликата между сегашната стойност и общата сума на плащанията се отчита като финансов разход (лихва).

3.13. Лихвеносни заеми и други привлечени ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси са представени първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвеносните заеми и други привлечени ресурси, последващо се оценяват по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за доходите като финансови приходи/разходи през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират.

3.14. Лизинг

Финансов лизинг

Финансовият лизинг, при който се трансферира към дружеството съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в счетоводния баланс на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и припадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в отчета за доходите като финансови разходи.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на

актива и в рамките на лизинговия срок.

Оперативен лизинг.

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив, се класифицира като оперативен лизинг.

Плащанията/постъпленията по оперативния лизинг се признават като разходи/приходи в отчета за доходи на база линеен метод за периода на лизинга. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

3.15. Доходи на персонала

Планове за дефинирани вноски: Правителството на РБългария носи отговорност за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажиментите на дружеството е да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски които се признават в Отчета за доходите при тяхното възникване.

Платен годишен отпуск: Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

Други дългосрочни доходи: Дружеството има задължението за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионират в „Специализирани Бизнес Системи“ АД в съответствие с изискванията на Кодекса на труда(КТ), член 222 параграф 3. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, Дружеството му изплаща обезщетение. Обезщетението е в размер на две brutни заплати, ако трудовия стаж е две години, или шест brutни заплати при натрупан трудов стаж в дружеството десет години.

3.16.Обикновените поименни акции с право на глас са представени като основен капитал на дружеството. Основният капитал е представен по неговата номинална стойност и съответства на актуалната му съдебна регистрация към датата на настоящия финансов отчет. Разходите, които са пряко свързани с издаването на нови акции или опции, се предоставят като намаление на капитала, нетно от данъчния ефект.

3.17.Премиите от емисии представляват разликата между емисионната и номиналната стойност на продадените акции, намалени с преките разходи по емисиите.

3.18.Провизии се признават при наличие на право или конструктивно задължение по най-добрата приблизителна оценка на възможните икономически изгоди, които ще изтекат при погасяване на задължението към датата на финансовия отчет.

3.19.Акционерен капитал и резерви

Специализирани Бизнес Системи АД е създадено като акционерно дружество. Като такова е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава дружеството е длъжно да формира и законов резерв **"фонд Резервен"** като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или по-голяма част, по решение на общото събрание;
- средства, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Съгласно изискванията на Търговския закон средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения минимален размер, средства над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

Преоценъчният резерв е формиран от положителната разлика между инфлираната балансова/балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датите на извършване на преоценките. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв. Преоценъчният резерв се прехвърля към "натрупани печалби", когато активите са напълно амортизири или напуснат патrimonиума на дружеството при продажба.

3.20. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство - Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2008 г. е 10% (2007 г. : 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят като се използва балансовият пасивен метод по отношение на всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики.

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики.

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланса и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира

достатъчно облагаема печалба, от която те да могат да бъдат приспаднати.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени директно в собствения капитал или друга балансова позиция, също се отчитат директно към съответния капиталов компонент или балансова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или в голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

Към 31.12.2008 г. отсрочените данъци върху печалбата са оценени при ставка 10% (31.12.2007 г.: 10%).

3.21. Доходи на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

Доходи на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

3.22. Финансови инструменти

Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории: "кредити и вземания", включително паричните средства и еквиваленти и "активи на разположение и за продажба". Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в баланса.

Обичайно дружеството признава в баланса си финансовите активи на датата на търгуване - датата, на която то се е обвързalo (поело с окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от баланса на дружеството, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице).

Кредити и вземания

Вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирана или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в баланса по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите - като нетекущи. Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти, от баланса. Лихвеният доход по кредитите и вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за доходите, към "други доходи от дейността".

Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи на разположение и за продажба са недеривативни активи, които са предназначени с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват некотирани или ограничено котирани на борса акции в други дружества, придобити с инвестиционна цел от дружеството, и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на дружеството е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач.

Финансовите активи на разположение и за продажба се оценяват по цена на придобиване, защото са в дружества, за които е трудно да се намерят данни за аналогови пазарни транзакции.

Дивиденти по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, се признават и отчитат в отчета за доходите, когато се установи, че дружеството е придобило правото върху тези дивиденти.

На датата на вски баланс дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че отделен финансов актив или група активи има обезценка.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви на дружеството включват засми и задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в баланса по справедливата им стойност нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо - по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва, освен за просрочени, предговарянни и под условие за предсрочно изплащане.

4. Дълготрайни материални активи

Наименование	Земи, гори и трайни насаждения	Сгради	Машини съоръжения и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДМА	Компютърна техника	Общо ДМА
Отчетна стойност								
Сaldo към 01.01.2008 г.	502	1242	28	78	33	260	78	2221
Постъпили	0		0 31		0 4	181	4	220
Излезли	267	120	0	78		0	0	0 465
Сaldo към 31.12.2008 г.	235	1122	59	0	37	441	82	1976

Амортизация								
Сaldo към 01.01.2008 г.	0	73	15	0	25	0	67	180
Начислена за годината	0	24	13	0	4	0	8	49
Отписана през годината	0	0	0	0	0	0	0	0
Сaldo към 31.12.2008 г.	0	97	28	0	29	0	75	229
Преносна стойност на 31.12.2008	235	1025	31	0	8	441	7	1747
Преносна стойност на 31.12.2007	502	1169	13	78	8	260	11	2041

През отчетния период дружеството е придобило:

Машини и оборудване за 31 хил. лв

Компютърна техника 4 хил. лв

Офис обзавеждане 4 хил. лв

През отчетния период са отписани и продадени;

Стради на НЗП Захарна фабрика и прилежаща към тях земя общо с отчетна стойност за 387хл.lv. Посочените стради са придобити през 2007г., не са ползвани в дейността и съответно не е начислявана амортизация за тях.

Транспортни средства с обща отчетна стойност 78 хл.lv. Транспортните средства са придобити през 2007г., разходи за амортизация не са отчитани.

В разходите за придобиване на ДМА на стойност 181хл.lv отчетени през 2008г. са включени;

Разходи за изграждане на обект жилищна страда в гр. Несебър 33хл.lv

Разходи за придобиране на дълготрайни активи по изпълнение на проект по програма ФАР „Оптимизация на маркетинговите дейности в кълстера“ на стойност 108 хл.lv

Към 31.12.2008 от Уникредит Булбанк за ползван офердрахт са ипотекирани ДМА – стради с обща балансова стойност 339 хил. лв.

5.Дълготрайни нематериални активи

Отчетна стойност	Фирмени и търговски марки	Програмни продукти	Други ДНМА	Общо ДНМА
Сaldo към 01.01.2008 г.	1694	2	0	1696
Постъпили	0	0	32	32
Излезли	0	0	0	0
Сaldo към 31.12.2008 г.	1694	2	32	1728
Амортизация				0
Сaldo към 01.01.2008 г.	265	1	0	266
Начислена за годината	95	0	5	100
Отписана през годината	0	0	0	0
Сaldo към 31.12.2008 г.	360	1	5	366

Преносна стойност на 31.12.2008	1334	1	27	1362
Преносна стойност на 31.12.2007	1429	1	0	1430

Дружеството притежава търговска марка SBS, регистрационен номер 49342 регистрирана в Патентно ведомство на Р България със срок до 27.03.2013 година. В началото на 2007 година е преразгледан полезния срок на годност и с решение на СД полезния срок е увеличен до 27.03.2023 година.

6.Инвестиции

Справката с в леза

Наименование	Участие в капитала %	Към 31.12.2008 лв.	Към 31.12.2007 лв.
1. В дъщерни предприятия		427144	427144
„Агронвест Тунджа“ АД	60	300000.00	300000
„СБС Унгария“ ООД	96,67	21494	21494
„СБС Монтана“ ООД	50,49	2550.00	2550
„Екопласт България“ ЕООД	100	5100.00	5100
„БЛК“ ЕООД	100	5000.00	5000.00
„Булстар 2000“ ООД	79	79000.00	79000.00
„Комнет Варна“ ООД	70	14000.00	14000.00
2. В асоциирани предприятия:		28800	4300
„Сконтова Къща – София“ ООД	46	2300.00	2300
„Пропърти ин България“ ООД	25	2000.00	2000
КТТ Зенит АД	49	24500	0
3. В други предприятия:		9000	9000
„Елресурс“ АД	9	9000.00	9000
Общо инвестиции:		464944	440444

През отчетния период промени в инвестициите в дъщерните и другите предприятия не са настъпили:

Придобито с ново участие в капитала на асоциирано предприятие КТТ Зенит АД в размер на 490 броя акции всяка с номинал 50 лв. общо за 24500 лв.

Дъщерното дружество СБС Унгария ООД в продължение на няколко години няма дейност и не се включва в Консолидираните финансови отчети на Специализирани Бизнес Системи АД.

7.Материални запаси

Наименование	Към 31.12.2008 г.	Към 31.12.2007 г.
Стоки	1547	1216
Общо	1547	1216

Към 31.12.2008 г. дружеството е извършило преглед на материалните запаси и не е установило за отделните активи превишение на отчетната стойност над нетната им реализирана стойност.

В изпълнение на заложената в проспекта програма за разширяване на продуктовото портфолио, дружеството е активизирало търговските обеми по внос, поради което спрямо предходната година е увеличило складовата си наличност с 331 хил. лв.

Увеличението е най-вече за сметка на нови продукти в обичайната дейност на

дружеството.

8. Вземания и предоставени аванси

Наименование	Към 31.12.2008 г.	Към 31.12.2007 г.
Вземания по предоставени аванси в лева в.t от;	456	136
Свързани лица дъщерни предприятия	122	91
Вземания по предоставени аванси във валута	9	152
Вземания от клиенти и доставчици в.ч. от;	1847	1198
Свързани лица дъщерни предприятия	116	4
-други свързани лица	105	117
Вземания от лихви в .ч. от;	46	19
Свързани лица дъщерни предприятия	7	2
-други свързани лица	29	0
Вземания по предоставени краткосрочни заеми в.ч.от;	750	336
Свързани лица дъщерни предприятия	191	71
-други свързани лица	519	220
Други вземания в.ч. от.;	178	254
-съдебни вземания	16	0
Вземания от данъци за възстановяване	0	117
Общо	3286	2212

Към датата на съставяне на настоящия финансов отчет са инкасирани вземания на обща стойност в размер на 67 хил. лв.

9. Парични средства и еквиваленти

Наименование	Към 31.12.2008	Към 31.12.2007 г
Касова наличност в лева	111	19
Касова наличност евро	19	0
Средства в бесрочни влогове	229	77
В т.ч. в лева		65
В т.ч. в чужда валута		12
Общо парични средства и еквиваленти	359	96

Към 31.12.2008 г. паричните средства в чуждестранна валута включват Евро , съответно левова равностойност по заключителния курс на БНБ в края на периода 1,95583 лв. за едно евро . През отчетния период и към 31.12.2008 г. не са налице ограничения върху наличните парични средства на дружеството.

10. Капитал

Наименование	Към 31.12.2008г.	Към 31.12.2007 г.
Основен капитал	5000	5000
Премии от емисии	577	577
Преоценъчен резерв	161	161
Капиталови резерви	570	334
В т. ч.		
Общи резерви	386	150
Други резерви	184	184
Текущ финансово резултат	192	236
Общо капитал	6500	6308

През 2007 г. се проведе първично публично предлагане на ценни книжа за увеличение на капитала на дружеството с 1 681 000 лв. чрез издаване на 33 620 нови обикновени, поименни безналични акции с право на глас с емисионна стойност 68 лв. и номинална стойност 50 лв. всяка една

С решение № 8 от 02.08.2007 г. Софийски градски съд вписва в Търговския регистър увеличение на капитала на "Специализирани Бизнес Системи" АД до размер на 5 000 000 лв. и обстоятелствата, че:

дружеството има нов устав;

"Специализирани Бизнес Системи" АД е публично дружество по смисъла на ЗППЦК.

В резултат на успешната емисия дружеството формирало премиен резерв от 18 лв. на една акция и общо като сума 605 160 лв., който намален с разходите по емисията 28 416 лв. към 31.12.2007 г. възлиза на 576 744,00 лв.

С решение № 9 от 28.12.2007 г Софийски градски съд вписва в Регистъра на търговските дружества по партидата на СБС АД промяна в номиналната стойност на акциите от 50 лв на 5 лв и на броя на акциите от 100 000 на 1 000 000.

Към 31.12.2008 г. акционери притежаващи над 5 на сто от гласовете в Общото събрание на акционерите на "СБС" АД са:

Наименование	Брой акции	% от капитала
СБС – Специализирани Бизнес Системи ООД	277 487	27,75
Кирил Николов Желязков	206 950	20,70
Антоанета Пеева Желязкова	108 420	10,84
Борислав Иванов Братанов	50 310	5,03

11. Отсрочени данъчни пасиви

Дружеството е признало отсрочените данъчни пасиви по балансовия метод на задълженията, на базата на сравняването на счетоводните и данъчните стойности на следните

активи и пасиви:

Наименование	Към 31.12.2008	Към 31.12.2007
Отсрочени данъчни активи		
Вземания		-1
Компенсируеми отпуски	1	
Провизии	10	
Общо	11	-1
Отсрочени данъчни пасиви		
Дълготрайни активи	200	213
Общо	200	213

12. Текущи пасиви

Наименование	Към 31.12.2008	Към 31.12.2007
Задължение по офердрафт	813	247
Задължения за заеми други свързани лица	45	0
Задължение към доставчици и клиенти вт.ч.	882	438
- свързани предприятия	58	90
- други свързани предприятия	25	0
Задължения към персонала	38	14
Задължение за съучастие	15	15
Данъчни задължения	80	85
Задължение към осигурителни предприятия	7	5
Други задължения	125	21
Разходи за бъдещи периоди	(6)	0
Общо текущи задължения	1999	915

Към датата на съставяне на годишния финансов отчет са погасени задължения общо в размер на 170 хил. лв.

13. Нетни приходи от продажби

Наименование	Към 31.12.2008	31.12.2007
Продажба на стоки	10338	9980
Продажба на услуги	272	157
Продажба на ДМА	519	156
Други приходи	35	12
Общо приходи	11164	10305

Най-голям относителен дял 92,60 на сто в нетните приходи от продажбите имат приходите от продажба на стоки.

Основни клиенти на дружеството са:

Министерство на Здравеопазването
Атлантикс Нет ООД
Екстрем ЕООД
"Софтуерна Компания" ЕООД
Изостил 2000 ЕООД
БИК - Българска Издателска Компания АД
Разпространение на печата ЕАД
Компютър 2000 България ЕООД
Национална агенция за приходите
Агенция по заетостта гр. София
"Парафлоу Комюникейшънс" ООД

14. Разходи за материали

Наименование	Към 31.12.2008	31.12.2007 г.
Разходи за канцеларски материали и консумативи	4	7
Разходи за горива и смазочни масла	13	1
Рекламни материали	2	2
Материали за сервиз и поддръжка	5	5
Разходи за работно облекло	0	5
Други разходи	10	5
Общо разходи за материали	34	60

15. Разходи за външни услуги

Наименование	Към 31.12.2008 г.	31.12.2007 г.
Транспортни и спедиторски услуги	270	135
Телефонни и пощенски услуги	34	35
Съхранение на стоки в склад	10	12
Счетоводно обслужване и консултации	36	13
Сервизно обслужване	130	7
Охрана	2	3
Обяви, реклами, абонамент и други	40	65
Наеми	95	116
Застраховки	5	4
Други външни услуги	55	133
Общо разходи за услуги	677	483

16. Разходи за персонала

Наименование	Към 31.12.2008	Към 31.12.2007
Възнаграждения	228	141
Социални осигуровки	46	32
Общо разходи за персонал	274	173

17. Разходи за амортизации

Наименование	Към 31.12.2008 г.	31.12.2007 г.
Дълготрайни материални активи	49	70
Дълготрайни нематериални активи	101	95
Общо разходи за амортизации	150	165

18. Разходи за обезценка

Наименование	Към 31.12.2008 г.	31.12.2007 г.
Възмания от клиенти		6
Общо разходи за обезценка	0	6

19. Разходи за провизии

Наименование	Към 31.12.2008 г.	31.12.2007 г.
Провизии за гар.подържане	90	0
Общо други разходи	90	0

20. Други оперативни разходи

Наименование	Към 31.12.2008 г.	31.12.2007 г.
Командировки	19	14
Други-данъци и такси	11	18
Общо други разходи	30	32

21. Балансова стойност на продадените активи

Наименование	Към 31.12.2008	Към 31.12.2007
Стоки	9211	9001

Земи	267	0
Стради	120	130
Транспортни средства	79	0
Общо	9677	9131

22. Финансови приходи/разходи

Наименование	Към 31.12.2008	31.12.2007
Разходи за лихви	73	56
Приходи от лихви	47	55
Курсови разлики нето	33	(15)
Банкови такси	(25)	(21)
Общо	(18)	(37)

23. Данъци върху печалбата

Наименование	Към 31.12.2008	Към 31.12.2007
Текущ данъчен разход	44	34
Разход по отсрочени данъци по временни разлики 2007	(22)	(9)
Корекция на отсрочени данъци от предходни години		(8)
Общо разходи за данък върху печалбата	22	17

През отчетния период счетоводно е отразено корекция на отсрочени данъци в следствие на промяна на данъчната ставка от 15% на 10%

24. Оценка на финансови инструменти по справедливата стойност

Финансовите инструменти, които дружеството притежава са парични и валутни средства, търговски вземания и задължения, получени кредити и инвестиции, налични за продажба. Паричните и валутните средства са представени по тяхната номинална стойност, която съответства на справедливата им стойност към датата на баланса. Текущите вземания и задължения са такива с остатъчен период до една година от датата на баланса и тяхната номинална стойност, намалена с обезценката, се разглежда като справедлива стойност. Задълженията по банков кредит са дисконтирани и се амортизират по метода на ефективния лихвен процент, за да бъде определена справедливата им стойност към датата на баланса.

Притежаваните от дружеството инвестиции не се търгуват и справедливата им стойност не може да бъде определена.

25. Дивиденти

Годишното общо събрание на акционерите проведено на 15.09.2008 г. е взяло решение реализираната печалба от 2007 г в размер на 236 хил. лв да се капитализира, като се отнесе в увеличение на законовите резерви – фонд резервен, поради което не са изплащани дивиденти.

26. Оповестяване на свързаните лица и сделките с тях

През отчетния период са извършени следните сделки със свързани лица

Наименование	Вид на сделката	Стойност на сделките	Вземане към 31.12.2008 г.	Задължение към 31.12.2008 г.
1. Свързани лица включени в групата			438	58
„Екопласт България“ ЕООД	Продажба на стоки	2	-	-
„Булстар 2000“ ЕООД	Продажба на стоки	3	3	-
„Булстар 2000“ ЕООД	Предоставен заем	8	8	-
„БЛК“ ЕООД	Доставка по аванс	-	76	-
„БЛК“ ЕООД	Доставка услуги			
„БЛК“ ЕООД	Лихви по кредит	21	7	-
„БЛК“ ЕООД	Кредит	156	183	
„СБС Монтана“ ООД	Продажба на услуги	1	-	1
„СБС Монтана“ ООД	Продажба на услуга	1	1	
„Агроинвест Тунджа“ АД	Продажба стоки	438	112	-
„Агроинвест Тунджа“ АД	Авансово плащане	-	47	57
„Агроинвест Тунджа“ АД	Лихви по кредит	-	1	-
2. Свързани лица извън групата				
„СБС“ ООД	Доставка на услуги	11		1
„СБС“ ООД	Предоставен заем	328	528	
„СБС“ ООД	Лихви по кредит	18	29	
„СБС-Транс“ ООД	Продажба стоки	3	20	
„СБС-Транс“ ООД	Продажба на услуги	2		
„СБС-Транс“ ООД	Покупка на услуги	168	60	
„КТТ Зенит“ АД	Получен заем	45		45
„КТТ Зенит“ АД	Лихви	3		3
„Проинъти ин България“	Продажба на стоки	1	1	

Общо		1209	1076	107
------	--	------	------	-----

По извършените горепосочени сделки няма необичайни условия и отклонения от пазарните цени.

27. Условни активи и условни пасиви

Към 31.12.2008 г. Дружеството няма условни активи и условни пасиви.

28. Управление на финансовите рискове

Фактори на финансовите рискове, структура и анализ

Дейността на дружеството е изложена на финансови рискове, включващи ефектите от промяната на валутните курсове, лихвните проценти по търговските и банковите кредити, залози спрещу вземания и кредитни периоди, предоставяни на клиенти.

28.1. Валутен риск

Валутният риск в дейността на дружеството е свързан с цените на стоките, определяни във валути, различни от евро. Евентуалните отрицателни разлики от промените на валутните курсове биха намалили финансовия резултат. Като се има предвид обстоятелството, че „СБС“ АД извършва продажбите на стоки и услуги основно на територията на страната в лева или в евро, както и че продажбите, реализирани зад граница са основно към контрагенти от ЕС и цените се договарят в евро, може да се предположи, че валутният риск в дейността на дружеството е сведен до приемлив минимум. В същото време голяма част от доставките са концентрирани от контрагенти в Азия, при което договорите за доставка се сключват в щатски долари. При актуалната тенденция в курса на щатския доллар е възможно дружеството да реализира допълнителни приходи от положителни курсови разлики. Основните начини, чрез които дружеството се стреми да ограничава действието на валутния риск са:

хеджиране на валутния риск

договаряне на цени на продажби зад граница изключително в евро.

28.2. Кредитни рискове

Дружеството предоставя кредитни периоди на големите си клиенти от 30 до 60 дни. От своя страна дружеството ползва кредитни периоди в рамките на 60 дни, предоставени му от неговите доставчици.

28.3. Ликвиден риск

Ръководството на дружеството поддържа приемливи стойности на коефициенти за ликвидност с цел да не изпадне в ситуация на невъзможност да обслужва задълженията си.

28.4. Лихви по търговски и банкови кредити.

За текущата си дейност дружеството използва краткосрочни банкови кредити, които са обезпечени с ипотеки на сгради

Евентуалното увеличение на пазарните лихвени проценти ще доведе до увеличение на разходите по обслужване на взетите заеми

УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

Структура на финансовите активи и пасиви към 31 декември по категории :

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

31 декември 2008	Кредити и Вземания BGN'000	Активи държани на разположение и за продажба BGN'000	Общо BGN'000
Финансови активи			
Парични средства и еквиваленти	359		359
Вземания от свързани предприятия	1076		1076
Търговски вземания	2210		2210
Общо	3645	-	3645
Други финансови пасиви			
		BGN'00	
	0		
Финансови пасиви			
Банкови заеми	813		
Задължения към свързани предприятия	107		
Търговски задължения	1079		
Общо	1999		
31 декември 2007	Кредит и вземания	Активи държани на о разположение и за продажба	Общ BGN'000
Финансови активи			
Парични средства и еквиваленти	96		96
Вземания от свързани предприятия	505		505
Търговски вземания	1707		1707
Общо	2308		2308

Дружеството няма практика да работи с деривативни инструменти.

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансово рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху прогнозиране на резултатите от определени области на финансовите пазари за постигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на продуктите/услугите на дружеството и на привлечения от него заемен капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства, правените от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо под прякото ръководство на изпълнителния директор и финансовите експерти на дружеството съгласно политиката, определена от Съвета на директорите, който е разработил основните принципи на общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретните процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на деривативни и недеривативни (основно) инструменти.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на търговските му операции, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни активи и пасиви на дружеството към датата на баланса, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет и парични потоци. Таблицата е изготвена на база недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която вземането,resp. задължението е станало изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

	до 12 м.	12-24 м.	Над 24 м.	Без Матуритет	Общо:
Финансови активи					
Търговски вземания	3245	10	31		3286
Инвестиции на разположение и за продажба					
Парични средства и еквиваленти				359	359
Общо финансови активи	3245	10	31	359	3645
Финансови пасиви					
Банкови заеми	813				813
Търговски задължения	1020	96	70		1186
Общо финансови пасиви	1833	96	70		1999
31 декември 2007	до 12 м.	12-24 м.	Над 24 м.	Без Матуритет	Общо:
Финансови активи					
Търговски вземания	2181	13	18		2212
Инвестиции на разположение и за продажба					
Парични средства и еквиваленти				96	96
Общо финансови активи	2181	13	18	96	2308

Финансови пасиви

Банкови заеми	247		247
Търговски задължения	598	70	668
Общо финансови пасиви	845	70	915

Управление на капиталовия рисков

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задължността. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на капитала. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства (краткосрочни и дългосрочни) така, както са посочени в баланса и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на капитала е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал. През 2008 г. стратегията на ръководството на дружеството е да се поддържа съотношение в рамките на не повече от 50%.

В таблицата по-долу са представени съотношенията на задължността на база структурата на капитала към 31 декември:

	<i>2008</i>	<i>2007</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Общо дългов капитал, т.ч.:		
Заеми от банки	813	247
Задължения към свързани предприятия	127	90
Търговски задължения	933	474
Намален с: паричните средства и парични еквиваленти	<u>(359)</u>	<u>(96)</u>
Нетен дългов капитал	1515	715
Общо собствен капитал	<u>6500</u>	<u>6308</u>
Общо капитал	<u>8015</u>	<u>7023</u>
Съотношение на задължността	18.90 %	10.18 %

Справедливи стойности

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти. Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активни пазари се определя чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към датата на баланса.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези

финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето.
Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Притежаваните от дружеството финансови активи са основно краткосрочни търговски вземания и наличности по разплащателни сметки в банки, поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност.

Инвестициите на разположение и за продажба (акции в други дружества при малцинствено участие) са представени по себестойност, тъй като за тях няма активен борсов пазар, респ. не може да се определи справедлива стойност.

При дългосрочните привлечени заеми приблизителната оценка на справедливата им стойност се определя чрез дисконтирането на техните бъдещи парични потоци на база усреднени пазарни лихвени проценти към датата на баланса.

Доколкото все още не съществува достатъчно разработен пазар, със стабилност и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях се приема, че няма достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени. Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в баланса оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА БАЛАНСА

След датата на баланса няма коригиращи и некоригиращи събития, които да водят до промени в представения финансов отчет.

Ръководството не е в състояние да прецени надеждно последствията от глобалната финансова криза. То вярва, че взема всички необходими мерки за поддържане стабилността и развитието на бизнеса на дружеството в настоящата обстановка.

Съставител:

Дата: 23.03.2009

МДГ Консулт ЕООД
/Управител М. Семова/

Ръководител:

/ К. Желязков /

